

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Терапевтична стоматологія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра стоматології
Розробник(и)	Личко Світлана Олександрівна, Лахтін Юрій Володимирович, Звягін Сергій Миколайович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	два семестри
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 98 год. становить контактна робота з викладачем (10 год. лекцій, 88 год. практичних занять), 52 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Стоматологія"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1", Необхідні знання з: латинської мови та медичної термінології, медичної біології, медичної хімії, медичної інформатики, біологічної та біоорганічної хімії, анатомії людини, фізіології, гістології, цитології та ембріології, мікробіології, вірусології та імунології, патоморфології, патофізіології, фармакології, гігієни та екології, пропедевтики терапевтичної стоматології.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни “Терапевтична стоматологія” є підготовка лікаря-стоматолога, здатного діагностувати, профілакувати і лікувати захворювання зубів, пародонта та слизової оболонки порожнини рота.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 6. Хвороби пародонта. Систематика хвороб пародонта. Особливості обстеження хворих з патологією тканин пародонта
Тема 1 Знайомство з клінікою терапевтичної стоматології, її обладнанням. Техніка безпеки. Знайомство з клінікою терапевтичної стоматології, її обладнанням. Техніка безпеки.
Тема 2 Пародонт. Визначення поняття. Анатомія, гістологія, фізіологія пародонта, захисні механізми. Захворювання пародонта. Термінологія, класифікації захворювань пародонта. Пародонт. Визначення поняття. Анатомія, гістологія, фізіологія пародонта, захисні механізми. Захворювання пародонта. Термінологія, класифікації захворювань пародонта.
Тема 3 Класифікація М.Ф.Данилевського. Класифікація хвороб пародонта МКХ-10. Позитивні якості та недоліки. Класифікація М.Ф.Данилевського. Класифікація хвороб пародонта МКХ-10. Позитивні якості та недоліки.
Тема 4 Особливості клінічного обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Основні клінічні методи. Особливості клінічного обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Основні клінічні методи.
Тема 5 Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонту. Індексна оцінка стану тканин пародонта. Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонту. Індексна оцінка стану тканин пародонта: гігієнічні індекси – Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, гінгівальні індекси – проба Шиллера-Писарева, індекс гінгівіту Silness-Loe, індекс РМА (в модифікації Ратта). Пародонтальні індекси – індекс ПІ (за Russel), індекс СРІТН, індекс КРІ (за П.А. Леусом).
Тема 6 Функціональні методи діагностики хворих з патологією тканин пародонта (стоматоскопія, капіляроскопія, проба В.І. Кулаженко, реопародонтографія). Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта. Функціональні методи діагностики хворих з патологією тканин пародонта (стоматоскопія, капіляроскопія, проба В.І. Кулаженко, реопародонтографія). Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта.
Тема 7 Лабораторні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Лабораторні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Клінічні та біохімічні аналізи крові та сечі. Цитологічні (змив за М.А. Ясиновським), морфологічні, мікробіологічні, імунологічні методи діагностики.
Тема 8 Помилки та ускладнення в діагностиці хворих з патологією тканин пародонта. Помилки та ускладнення в діагностиці хворих з патологією тканин пародонта.
Тема 9 Підсумкове заняття змістового модуля 6 Підсумкове заняття змістового модуля 6

Модуль 7. Запальні захворювання тканин пародонта (папіліт, гінгівіт, локалізований пародонтит)
Тема 10 Етіологія, патогенез запальних захворювань пародонта Вклад вітчизняних вчених. Етіологія, патогенез запальних захворювань пародонта Вклад вітчизняних вчених. (Є.В. Удовіцька, Г.М. Вишняк, М.Ф.Данилевський, П.Т. Максименко, І.С. Мащенко, Г.Ф. Білоклицька та ін.).
Тема 11 Папіліт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Папіліт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Тема 12 Гінгівіт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Гінгівіт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Тема 13 Гіпертрофічний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика. Гіпертрофічний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Тема 14 Виразково-некротичний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика. Виразково-некротичний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Тема 15 Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, лікування та профілактика. Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Тема 16 Підсумкове заняття змістового модуля 7. Підсумкове заняття змістового модуля 7.
Модуль 8. Дистрофічно-запальні та дистрофічні захворювання тканин пародонта (генералізований пародонтит, пародонтоз), Ч. I
Тема 17 Етіологія і патогенез дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Роль місцевих та загальних факторів. Етіологія і патогенез дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Роль місцевих та загальних факторів.
Тема 18 Механізм утворення ясенних і пародонтальних кишень. Механізм утворення ясенних і пародонтальних кишень.
Тема 19 Генералізований пародонтит. Загальні ознаки захворювання. Клініка, діагностика. Генералізований пародонтит. Загальні ознаки захворювання. Клініка, діагностика.
Тема 20 Діагностика та диференціальна діагностика генералізованого пародонтиту різних ступенів тяжкості. Діагностика та диференціальна діагностика генералізованого пародонтиту різних ступенів тяжкості.

Тема 21 Пародонтоз: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Атрофічний гінгівіт: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Пародонтоз: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Атрофічний гінгівіт: клініка, діагностика, диференціальна діагностика.
Тема 22 Пародонтоліз: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Агресивні форми захворювань пародонту. Пародонтоліз: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Агресивні форми захворювань пародонту.
Тема 23 Пародонтоми. Пародонтоми. Клініка, діагностика, лікування.
Тема 24 Підсумкове заняття змістового модуля 8. Ч. I. Підсумкове заняття змістового модуля 8. Ч. I.
Модуль 9. Дистрофічно-запальні та дистрофічні захворювання тканин пародонта (генералізований пародонтит, пародонтоз). Ч. II
Тема 25 Загальні та місцеві принципи лікування хворих на генералізований пародонтит. Складання плану лікування. Загальні та місцеві принципи лікування хворих на генералізований пародонтит. Складання плану лікування.
Тема 26 Терапевтичні місцеві втручання у хворих на генералізований пародонтит. Інструментарій, методика видалення зубних відкладень ручним (механічним) способом. Апаратний, хімічний та комбінований способи видалення зубних відкладень. Терапевтичні місцеві втручання у хворих на генералізований пародонтит. Інструментарій, методика видалення зубних відкладень ручним (механічним) способом. Апаратний, хімічний та комбінований способи видалення зубних відкладень.
Тема 27 Використання лікарських речовин для місцевої терапії, механізм дії, методи застосування. Використання лікарських речовин для місцевої терапії, механізм дії, методи застосування.
Тема 28 Пародонтальні пов'язки. Види. Показання до застосування. Пародонтальні пов'язки. Види. Показання до застосування.
Тема 29 Хірургічні місцеві втручання. Кюретаж. Показання. Методика. Види. Хірургічні місцеві втручання. Кюретаж. Показання. Методика. Види.
Тема 30 Ортопедичні і ортодонтичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії. Сучасні методи шинування зубів. Ортопедичні і ортодонтичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії. Сучасні методи шинування зубів.

Тема 31 Загальна фармакотерапія пародонтиту. Ціль. Різновиди. Лікарські препарати, що використовуються для лікування хворих. Загальна фармакотерапія пародонтиту. Ціль. Різновиди. Лікарські препарати, що використовуються для лікування хворих.
Тема 32 Лікування пародонтозу. Методи усунення гіперестезії. Лікування пародонтозу. Методи усунення гіперестезії.
Тема 33 Використання електропроцедур в комплексному лікуванні хвороб пародонта. Електрофорез, д'Арсонвалізація, діатермокоагуляція. Флюктуоризація, діадинамічні струми. УВЧ терапія та ін. Використання електропроцедур в комплексному лікуванні хвороб пародонта. Електрофорез, д'Арсонвалізація, діатермокоагуляція. Флюктуоризація, діадинамічні струми. УВЧ терапія та ін.
Тема 34 Застосування парафіну, озокериту, водних та грязевих процедур. Вакуум-терапія в лікуванні захворювань пародонту. Застосування парафіну, озокериту, водних та грязевих процедур. Вакуум-терапія в лікуванні захворювань пародонту.
Тема 35 Застосування інфрачервоного, ультрафіолетового, лазерного опромінення та біоптрону в комплексній терапії хвороб пародонта. Застосування інфрачервоного, ультрафіолетового, лазерного опромінення та біоптрону в комплексній терапії хвороб пародонта.
Тема 36 Помилки та ускладнення в лікуванні хвороб пародонта. Помилки та ускладнення в лікуванні хвороб пародонта.
Тема 37 Підсумкове заняття змістового модуля 9. Ч. II Підсумкове заняття змістового модуля 9. Ч. II
Модуль 10. Профілактика та диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонта
Тема 38 Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні підходи до профілактики. Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні підходи до профілактики.
Тема 39 Суспільні заходи профілактики захворювань пародонта. Суспільні заходи профілактики захворювань пародонта.
Тема 40 Індивідуальні заходи профілактики захворювань тканин пародонта.. Роль засобів гігієни для профілактиці хвороб пародонта. Індивідуальні заходи профілактики захворювань тканин пародонта.. Роль засобів гігієни для профілактиці хвороб пародонта.

Тема 41 Організація пародонтологічного кабінету (відділення), його оснащення та необхідні лікарські засоби. Організація пародонтологічного кабінету (відділення), його оснащення та необхідні лікарські засоби.
Тема 42 Диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонта. Загальні принципи. Документація. Оцінка ефективності диспансеризації. Диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонта. Загальні принципи. Документація. Оцінка ефективності диспансеризації.
Тема 43 Атестаційні заходи Диференційний залік. Підведення практичних навичок модуля 3.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

RH1	Вміти збирати медичну інформацію про пацієнта.
RH2	Вміти аналізувати клінічні данні про пацієнта.
RH3	Вміти інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
RH4	Вміти діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
RH5	Вміти проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
RH6	Вміти проектувати процес надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
RH7	Вміти визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
RH8	Вміти визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
RH9	Вміти виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
RH10	Вміти проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
RH11	Засвоїти визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
RH12	Вміти організувати та провести скринінгове обстеження в стоматології.
RH13	Вміти оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
RH14	Вміти вестинормативну медичну документацію.

PH15	Вміти організовувати і проводити реабілітаційні заходи у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.
PH16	Вміти організовувати і проводити догляд у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.
PH17	Засвоїти правове забезпечення власної професійної діяльності.
PH18	Вміти планувати заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 221 Стоматологія:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).
ПР2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).
ПР3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПР4	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).
ПР5	Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).
ПР6	Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.
ПР7	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.
ПР8	Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР9	Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР10	Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР11	Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).
ПР15	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.
ПР18	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.
ПР19	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
ПР20	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПР21	Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).
ПР22	Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7).
ПР23	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
СН3	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
СН4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
СН5	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
СН6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
СН7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

CH8	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
CH9	Здатність бути критичним і самокритичним.
CH10	Здатність працювати в команді.
CH11	Прагнення до збереження навколишнього середовища.
CH12	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
CH13	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Знайомство з клінікою терапевтичної стоматології, її обладнанням. Техніка безпеки.	
Лк1 "Пародонтологія як розділ терапевтичної стоматології. Пародонт, визначення поняття. Анатомо-фізіологічні особливості тканин пародонту" (денна) Термінологія. Класифікація захворювань пародонту М.Ф.Данилевського (1994), І.С. Мащенко (1998), МКХ-10. Позитивні якості та недоліки. Методи обстеження хворих із захворюваннями пародонта.	
Пр1 "Знайомство з клінікою терапевтичної стоматології, її обладнанням. Техніка безпеки." (денна) Знайомство з клінікою терапевтичної стоматології, її обладнанням. Техніка безпеки.	
Тема 2. Пародонт. Визначення поняття. Анатомія, гістологія, фізіологія пародонта, захисні механізми. Захворювання пародонта. Термінологія, класифікації захворювань пародонта.	
Пр2 "Пародонт. Визначення поняття. Анатомія, гістологія, фізіологія пародонта, захисні механізми. Захворювання пародонта. Термінологія, класифікації захворювань пародонта." (денна) Пародонт. Визначення поняття. Анатомія, гістологія, фізіологія пародонта, захисні механізми. Захворювання пародонта. Термінологія, класифікації захворювань пародонта.	
Тема 3. Класифікація М.Ф.Данилевського. Класифікація хвороб пародонта МКХ-10. Позитивні якості та недоліки.	
Пр3 "Класифікація М.Ф.Данилевського. Класифікація хвороб пародонта МКХ-10. Позитивні якості та недоліки." (денна) Класифікація М.Ф.Данилевського. Класифікація хвороб пародонта МКХ-10. Позитивні якості та недоліки.	
Тема 4. Особливості клінічного обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Основні клінічні методи.	

Пр4 "Особливості клінічного обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Основні клінічні методи." (денна) Особливості клінічного обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Основні клінічні методи.
Тема 5. Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонту. Індексна оцінка стану тканин пародонта.
Пр5 "Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонту. Індексна оцінка стану тканин пародонта." (денна) Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонту. Індексна оцінка стану тканин пародонта: гігієнічні індекси – Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, гінгівальні індекси – проба Шиллера-Писарева, індекс гінгівіту Silness-Loe, індекс РМА (в модифікації Parma). Пародонтальні індекси – індекс ПІ (за Russel), індекс CPITN, індекс КПІ (за П.А. Леусом).
Тема 6. Функціональні методи діагностики хворих з патологією тканин пародонта (стоматоскопія, капіляроскопія, проба В.І. Кулаженко, реопародонтографія). Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта.
Пр6 "Функціональні методи діагностики хворих з патологією тканин пародонта (стоматоскопія, капіляроскопія, проба В.І. Кулаженко, реопародонтографія). Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта." (денна) Функціональні методи діагностики хворих з патологією тканин пародонта (стоматоскопія, капіляроскопія, проба В.І. Кулаженко, реопародонтографія). Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта.
Тема 7. Лабораторні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта.
Пр7 "Лабораторні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта." (денна) Лабораторні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Клінічні та біохімічні аналізи крові та сечі. Цитологічні (змив за М.А. Ясиновським), морфологічні, мікробіологічні, імунологічні методи діагностики.
Тема 8. Помилки та ускладнення в діагностиці хворих з патологією тканин пародонта.
Пр8 "Помилки та ускладнення в діагностиці хворих з патологією тканин пародонта." (денна) Помилки та ускладнення в діагностиці хворих з патологією тканин пародонта.
Тема 9. Підсумкове заняття змістового модуля 6
Пр9 "Підсумкове заняття змістового модуля 6" (денна) Підсумкове заняття змістового модуля 6
Тема 10. Етіологія, патогенез запальних захворювань пародонта Вклад вітчизняних вчених.

Лк2 "Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика запальних захворювань пародонта" (денна) Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика запальних захворювань пародонта (папіліт, гінгівіт, локалізований пародонтит).
Лк3 "Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика генералізованого пародонтиту та пародонтозу" (денна) Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика генералізованого пародонтиту та пародонтозу
Пр10 "Етіологія, патогенез запальних захворювань пародонта Вклад вітчизняних вчених." (денна) Етіологія, патогенез запальних захворювань пародонта Вклад вітчизняних вчених. (Є.В. Удовицька, Г.М. Вишняк, М.Ф.Данилевський, П.Т. Максименко, І.С. Машенко, Г.Ф. Білоклицька та ін.).
Тема 11. Папіліт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Пр11 "Папіліт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика." (денна) Папіліт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Тема 12. Гінгівіт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Пр12 "Гінгівіт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика." (денна) Гінгівіт. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Тема 13. Гіпертрофічний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Пр13 "Гіпертрофічний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика." (денна) Гіпертрофічний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Тема 14. Виразково-некротичний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Пр14 "Виразково-некротичний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика." (денна) Виразково-некротичний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Тема 15. Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Пр15 "Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, лікування та профілактика." (денна) Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.
Тема 16. Підсумкове заняття змістового модуля 7.

Пр16 "Підсумкове заняття змістового модуля 7." (денна) Підсумкове заняття змістового модуля 7.
Тема 17. Етіологія і патогенез дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Роль місцевих та загальних факторів.
Пр17 "Етіологія і патогенез дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Роль місцевих та загальних факторів." (денна) Етіологія і патогенез дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Роль місцевих та загальних факторів.
Тема 18. Механізм утворення ясенних і пародонтальних кишень.
Пр18 "Механізм утворення ясенних і пародонтальних кишень." (денна) Механізм утворення ясенних і пародонтальних кишень.
Тема 19. Генералізований пародонтит. Загальні ознаки захворювання. Клініка, діагностика.
Пр19 "Генералізований пародонтит. Загальні ознаки захворювання. Клініка, діагностика." (денна) Генералізований пародонтит. Загальні ознаки захворювання. Клініка, діагностика.
Тема 20. Діагностика та диференціальна діагностика генералізованого пародонтиту різних ступенів тяжкості.
Пр20 "Діагностика та диференціальна діагностика генералізованого пародонтиту різних ступенів тяжкості." (денна) Діагностика та диференціальна діагностика генералізованого пародонтиту різних ступенів тяжкості.
Тема 21. Пародонтоз: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Атрофічний гінгівіт: клініка, діагностика, диференціальна діагностика.
Пр21 "Пародонтоз: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Атрофічний гінгівіт: клініка, діагностика, диференціальна діагностика." (денна) Пародонтоз: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Атрофічний гінгівіт: клініка, діагностика, диференціальна діагностика.
Тема 22. Пародонтоліз: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Агресивні форми захворювань пародонту.
Пр22 "Пародонтоліз: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Агресивні форми захворювань пародонту." (денна) Пародонтоліз: клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Агресивні форми захворювань пародонту.
Тема 23. Пародонтоми.

Пр23 "Пародонтоми." (денна) Пародонтоми.Клініка, діагностика, лікування.
Тема 24. Підсумкове заняття змістового модуля 8. Ч. I.
Пр24 "Підсумкове заняття змістового модуля 8. Ч. I." (денна) Підсумкове заняття змістового модуля 8. Ч. I.
Тема 25. Загальні та місцеві принципи лікування хворих на генералізований пародонтит. Складання плану лікування.
Лк4 "Місцеве та загальне лікування генералізованого пародонтиту і пародонтозу" (денна) Місцеве та загальне лікування генералізованого пародонтиту і пародонтозу. Використання фізичних факторів у комплексному лікуванні захворювань пародонта
Пр25 "Загальні та місцеві принципи лікування хворих на генералізований пародонтит. Складання плану лікування." (денна) Загальні та місцеві принципи лікування хворих на генералізований пародонтит. Складання плану лікування.
Тема 26. Терапевтичні місцеві втручання у хворих на генералізований пародонтит. Інструментарій, методика видалення зубних відкладень ручним (механічним) способом. Апаратний, хімічний та комбінований способи видалення зубних відкладень.
Пр26 "Терапевтичні місцеві втручання у хворих на генералізований пародонтит. Інструментарій, методика видалення зубних відкладень ручним (механічним) способом. Апаратний, хімічний та комбінований способи видалення зубних відкладень." (денна) Терапевтичні місцеві втручання у хворих на генералізований пародонтит. Інструментарій, методика видалення зубних відкладень ручним (механічним) способом. Апаратний, хімічний та комбінований способи видалення зубних відкладень.
Тема 27. Використання лікарських речовин для місцевої терапії, механізм дії, методи застосування.
Пр27 "Використання лікарських речовин для місцевої терапії, механізм дії, методи застосування." (денна) Використання лікарських речовин для місцевої терапії, механізм дії, методи застосування.
Тема 28. Пародонтальні пов'язки. Види. Показання до застосування.
Пр28 "Пародонтальні пов'язки. Види. Показання до застосування." (денна) Пародонтальні пов'язки. Види. Показання до застосування.
Тема 29. Хірургічні місцеві втручання. Кюретаж. Показання. Методика. Види.
Пр29 "Хірургічні місцеві втручання. Кюретаж. Показання. Методика. Види." (денна) Хірургічні місцеві втручання. Кюретаж. Показання. Методика. Види.

Тема 30. Ортопедичні і ортодонтичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії. Сучасні методи шинування зубів. Пр30 "Ортопедичні і ортодонтичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії. Сучасні методи шинування зубів." (денна) Ортопедичні і ортодонтичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії. Сучасні методи шинування зубів.
Тема 31. Загальна фармакотерапія пародонтиту. Ціль. Різновиди. Лікарські препарати, що використовуються для лікування хворих. Пр31 "Загальна фармакотерапія пародонтиту. Ціль. Різновиди. Лікарські препарати, що використовуються для лікування хворих." (денна) Загальна фармакотерапія пародонтиту. Ціль. Різновиди. Лікарські препарати, що використовуються для лікування хворих.
Тема 32. Лікування пародонтозу. Методи усунення гіперестезії. Пр32 "Лікування пародонтозу. Методи усунення гіперестезії." (денна) Лікування пародонтозу. Методи усунення гіперестезії.
Тема 33. Використання електропроцедур в комплексному лікуванні хвороб пародонта. Електрофорез, д'Арсонвалізація, діатермокоагуляція. Флюктуоризація, діадинамічні струми. УВЧ терапія та ін. Пр33 "Використання електропроцедур в комплексному лікуванні хвороб пародонта. Електрофорез, д'Арсонвалізація, діатермокоагуляція. Флюктуоризація, діадинамічні струми. УВЧ терапія та ін" (денна) Використання електропроцедур в комплексному лікуванні хвороб пародонта. Електрофорез, д'Арсонвалізація, діатермокоагуляція. Флюктуоризація, діадинамічні струми. УВЧ терапія та ін
Тема 34. Застосування парафіну, озокериту, водних та грязевих процедур. Вакуум-терапія в лікуванні захворювань пародонту. Пр34 "Застосування парафіну, озокериту, водних та грязевих процедур. Вакуум-терапія в лікуванні захворювань пародонту." (денна) Застосування парафіну, озокериту, водних та грязевих процедур. Вакуум-терапія в лікуванні захворювань пародонту.
Тема 35. Застосування інфрачервоного, ультрафіолетового, лазерного опромінення та біоптрону в комплексній терапії хвороб пародонта. Пр35 "Застосування інфрачервоного, ультрафіолетового, лазерного опромінення та біоптрону в комплексній терапії хвороб пародонта." (денна) Застосування інфрачервоного, ультрафіолетового, лазерного опромінення та біоптрону в комплексній терапії хвороб пародонта.
Тема 36. Помилки та ускладнення в лікуванні хвороб пародонта.

Пр36 "Помилки та ускладнення в лікуванні хвороб пародонта." (денна) Помилки та ускладнення в лікуванні хвороб пародонта.
Тема 37. Підсумкове заняття змістового модуля 9. Ч. II
Пр37 "Підсумкове заняття змістового модуля 9. Ч. II" (денна) Підсумкове заняття змістового модуля 9. Ч. II
Тема 38. Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні підходи до профілактики.
Лк5 "Профілактика захворювань тканин пародонта." (денна) Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні підходи до профілактики. Суспільні заходи профілактики захворювань пародонта. Індивідуальні заходи профілактики захворювань тканин пародонта. Роль засобів гігієни для профілактиці хвороб пародонта.
Пр38 "Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні підходи до профілактики." (денна) Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні підходи до профілактики.
Тема 39. Суспільні заходи профілактики захворювань пародонта.
Пр39 "Суспільні заходи профілактики захворювань пародонта." (денна) Суспільні заходи профілактики захворювань пародонта.
Тема 40. Індивідуальні заходи профілактики захворювань тканин пародонта.. Роль засобів гігієни для профілактиці хвороб пародонта.
Пр40 "Індивідуальні заходи профілактики захворювань тканин пародонта.. Роль засобів гігієни для профілактиці хвороб пародонта." (денна) Індивідуальні заходи профілактики захворювань тканин пародонта.. Роль засобів гігієни для профілактиці хвороб пародонта.
Тема 41. Організація пародонтологічного кабінету (відділення), його оснащення та необхідні лікарські засоби.
Пр41 "Організація пародонтологічного кабінету (відділення), його оснащення та необхідні лікарські засоби." (денна) Організація пародонтологічного кабінету (відділення), його оснащення та необхідні лікарські засоби.
Тема 42. Диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонта. Загальні принципи. Документація.Оцінка ефективності диспансеризації.

Пр42 "Диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонта. Загальні принципи. Документація.Оцінка ефективності диспансеризації." (денна) Диспансеризація хворих із захворюваннями тканин пародонта. Загальні принципи. Документація.Оцінка ефективності диспансеризації.
Тема 43. Атестаційні заходи
Пр43 "Підведення практичних навичок модуля 3." (денна) Підведення практичних навичок модуля 3.
Пр44 "Підсумкове заняття змістового модуля 10. Диференційний залік та тести." (денна) Підсумкове заняття змістового модуля 10. Диференційний залік та тести.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН5	Практикоорієнтоване навчання
МН6	Самостійне навчання
МН7	Електронне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчого мислення

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність до аналітичного та критичного мислення, роботі в команді, наполегливість формується під час командно-, практико- та кейс-орієнтованого навчання, знання та розуміння предметної області здобувається протягом лекцій, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій. навчання на основі досліджень спонукає до розвитку визначеності та наполегливості щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Інтерактивні лекції
НД2	Розбір клінічних кейсів
НД3	Виконання групового практичного завдання
НД4	Підготовка до дифзаліку

НД5	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі
НД6	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД7	Електронне навчання у системах (Zoom, MIX.sumdu.edu.ua)
НД8	Підготовка до практичних занять
НД9	Практична робота з пацієнтом на робочому місці стоматолога

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$164 \leq RD < 169$
В загальному правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$140 \leq RD < 163$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$127 \leq RD < 139$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 126$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$70 \leq RD < 119$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 69$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання

МФО2 Підсумкове тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання по завершенню дисципліни.	Відповідно до календарно-тематичного плану.	Максимальна кількість балів за тестування - 10 балів за умови отримання 100% правильних відповідей. Мінімальний бал успішного складання тестів - 6 балів (60% правильних відповідей)
МФО3 Розв'язування ситуаційних завдань	Метод ефективної перевірки клінічного мислення студента, його здатності збирати анамнез захворювання, аналізувати результати додаткових досліджень, встановлювати діагноз.	Протягом усього періоду навчання	Оцінка клінічного мислення студента
МФО4 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативність сформованості необхідних практичних умінь і навичок к залежить від рівня сформованості практичної компетентності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Консультування студентів в роботі зі стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів "біля робочого місця стоматолога", де приймається хворий, із подальшим визначення рівня практичної підготовки.
МФО5 Розв'язування клінічних кейсів	Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування я своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці

МФО6 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни.	Студент має надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття
МФО7 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки	Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану	Протягом усього періоду вивчення дисципліни.	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань
МФО8 Дискусії у фокус-групах	Метод дозволяє залучити всіх учасників до процесу обговорення та обґрунтування власної думки шляхом багатосторонньої комунікації, розвинути вміння вести професійну дискусію, виховати повагу до колег та здатність до генерації альтернативних ідей і пропозицій.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здатності студента до роботи в команді, вміння обґрунтовувати свої рішення, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці

МФО9 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів
---	---	---	---

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: дифзалік	Складання практично-орієнтованого дифзаліку. До складання дифзаліку допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування.	Відповідно до тематичного плану, на останньому занятті	Здобувач може отримати 80 балів за дифзалік. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент - 48 балів
МСО2 Підсумкове тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання протягом циклу та визначити рівень знань по завершенню дисципліни.	По завершенню курсу	Підсумкове комп'ютерне тестування (10 балів). Є допуском до складання дифзаліку
МСО3 Оцінювання рівня теоретичної підготовки	Формує навички самостійної діяльності в студентів, спонукає до прагнення пошукового пізнання. Стимулює студентів до роботи з необхідною літературою, переводить процес навчання з рівня пасивного поглинання інформації на рівень активного її перетворення	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті, результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття

МСО4 Виконання практичних навичок та маніпуляцій	Комплексне відпрацювання практичної складової програм навчальних дисциплін у безпечному для здобувачів освіти симуляційному середовищі. Надає можливість опанувати навички з лікування стоматологічних захворювань.	На останньому занятті студент має успішно виконати практичні навички	Успішне виконання практичних навичок з дисципліни є допуском до складання дифзаліку. Максимальна кількість балів - 20, мінімальна -12
--	---	---	---

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Другий семестр вивчення		200 балів	
МСО1. Підсумковий контроль: дифзалік		80	
	Теоретичні питання (4x20)	80	Ні
МСО2. Підсумкове тестування		10	
		10	Ні
МСО3. Оцінювання рівня теоретичної підготовки		90	
	Усне опитування, виконання групового кейсу, клінічного кейсу, оцінювання виконання основних стоматологічних маніпуляцій, передбачених програмою	90	Ні
МСО4. Виконання практичних навичок та маніпуляцій		20	
		20	Ні

При засвоєнні матеріалів модулю студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 90. Кількість балів студента вираховується за формулою помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За діагностичне тестування студент отримує максимум 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати студент - 6 балів. Обов'язковою умовою допуску до іспиту є успішне виконання переліку практичних навичок на останньому занятті з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент - 20 балів, мінімальна - 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Студент допускається до іспиту за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 54 бали під час практичних занять, 6 балів за тестування та 12 балів за виконання практичних навичок і маніпуляцій. Диференційований залік проводиться на останньому практичному занятті. Завдання заліку містять 4 теоретичні запитання з різноманітної

тематики та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни (20 балів кожний) Залік зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проєкту (захист студентської наукової роботи 10 балів, виступ на конференції, стендова доповідь на конференції, тези доповідей - 5 балів). Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів. Передбачена можливість перезарахування балів, отриманих за системою неформальної освіти відповідно до Положення.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН3	Лабораторне обладнання (хімічне, фізичне, медичне, матеріали та препарати тощо)
ЗН4	Макети та муляжі (організмів та окремих органів, технічних установок і споруд та ін.)
ЗН5	Медичні споруди/приміщення та обладнання (клініки, лікарні тощо)
ЗН6	Пристрої, прилади та обладнання для контролю основних життєвих показників, обстеження та тестування функцій пацієнта/клієнта, реалізації програми фізичної терапії
ЗН7	Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, панорамних знімків, КТ щелепно-лицевої системи.
ЗН8	Сучасні діагностичні, лікувальні та інші пристрої, предмети та прилади для професійної медичної діяльності
ЗН9	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології [Текст] : навч. посіб. / І. П. Мазур, М. В. Хайтович, Л. І. Голопихо. — 2-ге вид. — К. : Медицина, 2019. — 376 с.
2	Терапевтична стоматологія [Текст] : підручник: у 4-х т. Т.3 : Захворювання парадонта / М. Ф. Данилевський, А. В. Борисенко, М. Ю. Антоненко та ін. ; за ред. А.В. Борисенка. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2018. — 624 с. + Гриф МОЗ.
3	Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонта [Текст] : навч. посіб. / А. В. Борисенко, М. Ф. Данилевський, М. А. Мохорт та ін. ; за ред. А.В. Борисенка. — К. : Медицина, 2018. — 504 с.

4	Патоморфологія основних захворювань щелепно-лицевої ділянки [Текст] : навч. посіб. / І. І. Старченко, Б. М. Филенко, В. В. Черняк. — Вінниця : Нова Книга, 2019. — 128 с.
5	Профілактика стоматологічних захворювань [Текст] : підручник / Л. Ф. Каськова, О. О. Кулай, О. В. Хміль та ін.; за ред. Л. Ф. Каськової. — стереотип. вид. — Львів : Магнолія 2006, 2019. — 404 с. — (Вища освіта в Україні).
Допоміжна література	
1	Профілактика стоматологічних захворювань [Текст] : навч. посіб. / Т. І. Заяць, Л. О. Жуковська. — 2-ге вид., випр. та доп. — Львів : Новий світ-2000, 2018. — 322 с. + Гриф МОЗ. — (Вища освіта в Україні).
2	Discovery, that resulted in significant changes in views of the pathology of periodontal tissues [Текст] / V. A. Monastyrsky, V. S. Hrynovets. — Lviv : Danilo Halytsky Lviv National Medical University, 2017. — 124 p.
3	Lasers in Dentistry—Current Concepts [Електронний ресурс] / edited by Donald J. Coluzzi, Steven P.A. Parker. — 1st ed. 2017. — Cham : Springer International Publishing, 2017. — XI, 400 p. 39 illus., 19 illus. in color.
4	Невідкладні стани у стоматологічній практиці [Текст] : навч. посіб. / І. М. Скрипник, П. М. Скрипников, Л. Я. Богашова, О. Ф. Гопко. — 2-ге вид., випр. — К. : Медицина, 2017. — 224 с. + Гриф МОН; Гриф МОЗ.
5	Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія [Текст] : підручник / А. В. Борисенко, М. Ю. Антоненко, Л. В. Линовицька та ін. ; ред. А. В. Борисенко. — К. : Медицина, 2017. — 664 с. + Гриф МОЗ.
6	Запальні захворювання пародонта: патогенез та морфогенез [Текст] : монографія / Є. В. Кузенко, А. М. Романюк. — Суми : СумДУ, 2016. — 137 с.
7	Індексна оцінка пародонтального статусу [Текст] : навч. посіб. / В. Ф. Куцевляк, Ю. В. Лахтін. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Суми : ВВП "Мрія", 2015. — 104 с. — 3 дарчим підписом автора.
8	Основні стоматологічні захворювання [Текст] : навч. посіб.: у 2-х ч. Ч.2 : Захворювання пародонта / А. М. Романюк, Є. В. Кузенко, О. І. Кузенко та ін. — Суми : СумДУ, 2014. — 52 с.
9	Фармакотерапія в стоматології [Текст] : навч. посіб. / В. М. Бобирьов, Т. А. Петрова, Г. Ю. Островська, М. М. Рябушко. — Вінниця : Нова Книга, 2014. — 368 с. + Гриф МОЗ.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Бібліотека СумДУ - http://library.sumdu.edu.ua/
2	Інституційний репозитарій СумДУ - http://essuir.sumdu.edu.ua/?locale=uk
3	Наукові ресурси України - http://www.nbuv.gov.ua/node/1539